

МУНІЦИПАЛЬНИЙ КОНСАЛТИНГ У МАСШТАБІ СХІДНОЇ УКРАЇНИ – ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

студентка гр. Амм-41 Горяйнова О.Ю.

Сумський державний університет (Україна)

Муніципальний консалтинг давно перестав бути новинкою у більшості країн Європи та Америки, перетворивши місцеві органи управління на ефективні структури для впровадження державної політики на регіональному рівні. В Україні, де європейський пакет радикальних реформ знаходиться на стадії доопрацювання чи підготовки до впровадження консультування представників муніципальної влади досі залишається чимось майже незвіданим, не врегульованим законодавчо, не визнаним на вищому рівні. У нашій державі наразі муніципальним консалтингом, а також моніторингом та контролем за місцевими органами управління займаються лише недержавні, громадські організації, що існують та функціонують за рахунок грантодавців та проектів закордонних фондів.

Наразі основною проблемою та перепорою до масштабного всеукраїнського впровадження муніципального консалтингу є відсутність законодавчої бази для цього. Ще далекого 2004 року ініціативна група планувала створити єдину Мережу муніципального консалтингу, яка мала служити містком між громадськістю, експертами та владою, а також несли би функції обміну досвідом подібних структур з усієї країни та країн близького зарубіжжя. Однак, втілити заплановане 11 років тому не вдалося досі, тому наразі маємо фактично повну відсутність цього явища в Україні.

Однією з громадських організацій, що займаються моніторингом, аналізом та контролем діяльності місцевих органів влади є «Бюро аналізу політики». Будучи фактичним монополістом у цій сфері на території усієї східної України, організація встигає моніторити процеси бюджетного розподілу, рішень місцевих та обласних рад на предмет наявності корупції чи інших порушень. Усі виявлені факти представники організації публікують на їхньому сайті, доносять до вищих ланок муніципального управління, до громадськості.

Однак, якщо говорити про один із фундаментальних аспектів традиційного муніципального консалтингу – навчання представників місцевої влади – через відсутність законодавчої бази навіть у зацікавлених у цьому процесі структур руки досі зв'язані. Тому зараз на теренах України існує інша практика – навчання у тренінговій та семінарській формі нового покоління студентів та молодих активістів, які надалі працюватимуть у органах виконавчої та законодавчої влади на місцевому рівні. Саме цю нішу найактивніше займає наразі «Бюро аналізу політики», проводячи, за підтримки міжнародних фондів, урядів та грантодавців, різноманітні тренінги для активної молоді в основному східного регіону. Зазвичай вони присвячені боротьбі з корупцією, дослідженню процесів розподілу бюджетних коштів органами місцевого самоуправління, керівними органами вищих навчальних закладів, організації та проведенню ефективних заходів для протидії місцевій владі, яка часто функціонує не зважаючи на закони. Також наразі, як ніколи раніше, актуальним є питання люстрації представників владних структур, надання їх діяльності прозорості та

доступності широкій громаді задля моніторингу та суворого контролю над процесами управління.

ГО «Бюро аналізу політики», з дня заснування якого у травні 2015 буде вже 5 років, за цей час встигла провести більше 150 тренінгів для представників громадських організацій регіону, студентських активістів, залучивши до цього процесу близько 2000 потенційних майбутніх політиків. Тепер навчене нове покоління буде спроможне будувати новітню систему муніципального управління у період кризового реформування. Зокрема, з тренінгів організації вийшли люди, що вже нині займають високі посади у державних органах: у комітетах Сумської обласної ради, в державній телерадіокомпанії, є на посадах радників найвищих посадовців регіону, ефективно виконуючи свою роботу.

Молоді люди, які балотуватимуться на посади у місцевих та обласних радах вже цього року на виборах, завдяки подібним навчальним заходам, зможуть стати ефективними чиновниками на усіх рівнях, а головне – оскільки вони належать до іншого покоління, ніж їхні попередники на посадових кріслах, не матимуть мислення, направлено на винайдення та впровадження нових і нових корупційних схем для відмивання державних коштів, що є немаловажливим.

Однак кадрове перезавантаження муніципальних органів управління зараз все одно не є пріоритетним завданням громади та структур моніторингу та контролю. Головним залишається опрацювання та внесення змін до законодавчих актів, що стосуються місцевого самоуправління.

Саме тому нашими головною пропозицією для подальшого впровадження та ефективного функціонування муніципального консалтингу в Україні є створення продуманої, надійної законодавчої бази, що аргументувала б не тільки порядок місцевого самоврядування, але і загальні принципи роботи муніципального консалтингу як сфери діяльності спеціалізованих структур. Також важливою на цьому етапі є підготовка молодих кадрів задля здійснення якісного перезавантаження органів місцевого самоврядування.

1. Закон України від 22 грудня 2005 р. № 3266-IV «Про внесення змін до деяких законів України щодо помічників-консультантів депутата місцевої ради» // Офіційний вісник України. – 2006. – № 1-2. - Ст. 14.
2. Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 124. - Ст. 170.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Глівенко С.В.

Горайнова, О.Ю. Муніципальний консалтинг у масштабі східної України – проблеми та перспективи [Текст] / О.Ю. Горайнова, кер. С.В. Глівенко // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. — Суми : СумДУ, 2015. — С. 438-439.